

Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld

Vastgesteld door het bestuur op 12 december 2019
Instemming GMR 11 december 2019

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding	3
Stappenplan voor het handelen bij signalen van kindermishandeling en huiselijk geweld	4
Route bij signalen van kindermishandeling en huiselijk geweld	5
Toelichting bij stappen	7
Stap 1: In kaart brengen van signalen	6
Stap 2: Vraag advies	8
Stap 3: Gesprek met de ouder(s) en/of kind	9
Stap 4: Weeg de aard, ernst van en risico op kindermishandeling of huiselijk geweld	10
Stap 5a: Hulp organiseren en effecten volgen	10
Stap 5b: Melden en bespreken met de ouder(s) en/of kind	10/11
Bijlage 1: Formulier intern overleg bij signalen kindermishandeling	12
Bijlage 2: Nuttige adressen	14

1 INLEIDING

Aanleiding voor de meldcode en wettelijk kader.

Professionals in de zorg, maatschappelijke ondersteuning en opvang, onderwijs en justitie zijn per 1 juli 2013 wettelijk verplicht om te beschikken over een meldcode waarmee zij in actie kunnen komen tegen huiselijk geweld en kindermishandeling.

De Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling is per 1 januari 2019 verbeterd en aangescherpt. De meldcode is een stappenplan waarin staat hoe hulpverleners kindermishandeling signaleren en melden. Er is een afwegingskader in opgenomen waardoor de beslissing om al dan niet te melden bij Veilig Thuis ondersteund wordt en bovendien wordt de eigen hulpverlening erin betrokken.

De meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling heeft betrekking op alle vormen van geweld in de huiselijke situatie, zoals mishandeling, seksueel geweld, genitale verminking, eer gerelateerd geweld en ouder(en)mishandeling.

De meldcode heeft tot doel jeugdigen, die te maken hebben met een vorm van geweld of mishandeling, eerder passende hulp te bieden, zodat een einde komt aan de (bedreigende) situatie. Hiertoe biedt de meldcode stappen en handvatten bij (vermoedens van) huiselijk geweld en kindermishandeling. De doelgroepen zijn zowel slachtoffers, getuigen als (vermoedelijke) daders.

In het kader van haar toezichthoudende taak zal de inspectie scholen op drie punten bevragen, om te bepalen of zij voldoen aan hun plicht met betrekking tot de meldcode:

- Het beschikken over een meldcode
- De randvoorwaarden voor toepassing ervan
- De feitelijke toepassing van de meldcode

Privacy: Op 25 mei 2018 is de nieuwe privacywet (AVG) van kracht geworden. De AVG is een algemeen kader dat niet inspeelt op specifieke situaties, zoals een vermoeden van kindermishandeling.

Daarom geldt als algemene regel dat een specifieke wet voor een bepaalde sector prevaleert boven de algemene norm van de AVG. De wet Meldcode gaat dus ook voor de AVG.

Het recht om dossier aan te maken en te melden bij Veilig Thuis is dus onverminderd van toepassing.

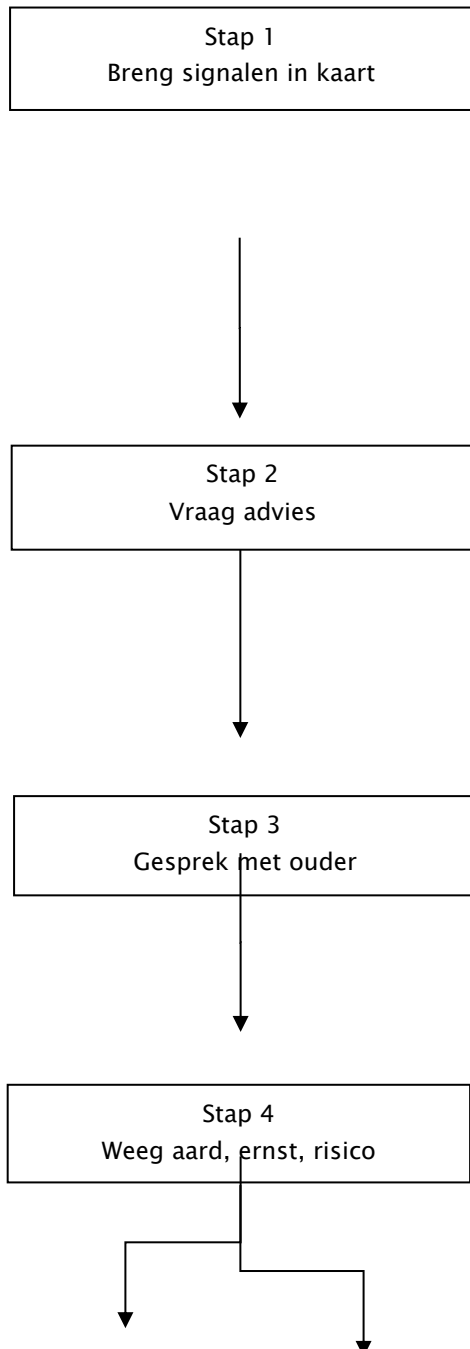
Deze meldcode is gebaseerd op de basis-meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en sport.

Stappenplan voor het handelen bij signalen van kindermishandeling en huiselijk geweld.

Het bevoegd gezag van Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia (OSZG) overweegt

- dat OSZG verantwoordelijk is voor een goede kwaliteit van de dienstverlening aan leerlingen en hun ouders en dat deze verantwoordelijkheid zeker ook aan de orde is in geval van dienstverlening aan leerlingen en hun ouders die (vermoedelijk) te maken hebben met huiselijk geweld of kindermishandeling;
- dat van de medewerkers (en verdere betrokkenen) die werkzaam zijn bij OSZG op basis van deze verantwoordelijkheid wordt verwacht dat zij in alle contacten met leerlingen en hun ouders attent zijn op signalen die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling en dat zij effectief reageren op deze signalen;
- dat OSZG een meldcode wenst vast te stellen zodat de medewerkers die binnen de school werkzaam zijn weten welke stappen van hen worden verwacht bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling;
- dat OSZG in deze code ook vastlegt op welke wijze zij de medewerkers bij deze stappen ondersteunt;
- dat onder huiselijk geweld wordt verstaan: (dreigen met) geweld, op enigerlei locatie, door iemand uit de huiselijke kring, waarbij onder geweld wordt verstaan: de fysieke, seksuele of psychische aantasting van de persoonlijke integriteit van het slachtoffer, daaronder ook begrepen ouderenmishandeling en eer-gerelateerd geweld. Tot de huiselijke kring van het slachtoffer behoren: (ex) partners, gezinsleden, familieleden en huisgenoten;
- dat onder kindermishandeling wordt verstaan: iedere vorm van een voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend, of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel, daaronder ook begrepen eer-gerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking;
- dat onder medewerker in deze code wordt verstaan: de beroepskracht die werkzaam is voor OSZG en die in dit verband aan leerlingen van de school onderwijs, zorg, begeleiding of een andere wijze van ondersteuning biedt;
- dat onder leerling in deze code wordt verstaan: de leerlingen aan wie de medewerker zijn professionele diensten verleent.

Route bij signalen van kindermishandelingen huiselijk geweld.

Stap 1: In kaart brengen van signalen.

- Medewerkers melden hun zorgen bij de

Intern Begeleider of bij de aandachtsfunctionaris, indien deze is aangewezen. De Intern Begeleider/aandachtsfunctionaris informeert (con)rector.

- Observeren.
- Onderzoek naar onderbouwing.

Stap 2: Vraag advies.

- Intern Begeleider/aandachtsfunctionaris bespreekt de resultaten van signaleringsfase met (con)rector.
- Intern Begeleider/aandachtsfunctionaris vraagt indien nodig advies bij Veilig Thuis .

Stap 3: Gesprek met de ouder(s) en/of leerling.

- gesprek voeren met de ouder(s) en/of leerling (delen van de zorg).

Stap 4: Weeg de aard, ernst van en risico op kindermishandeling of huiselijk geweld.

- Weeg risico, aard en ernst van kindermishandeling of huiselijk geweld.
- Vraag desgewenst Veilig Thuis hierover een oordeel te geven.

Stap 5a: Hulp organiseren en effecten volgen.

Stap 5a
Zelf hulp
organiseren

Stap 5b
Melding doen

- Organiseer hulp voor ouder(s) en leerling door te verwijzen naar hulpverlenende instantie.
- Monitor of ouder en leerling hulp krijgen.

Stap 5b: Melden en bespreken met de ouder.

- Bespreek voorgenomen melding met MT (managementteam van de school).
- Gewenst is om met de ouder de voorgenomen melding te bespreken.
- Meld bij Veilig Thuis

Toelichting bij stappen.

Stap 1: In kaart brengen van signalen.

De medewerker die signalen heeft, bespreekt dit met de Intern Begeleider/aandachtsfunctionaris. Indien in het vervolg Intern Begeleider wordt genoemd kan hiervoor ook aandachtsfunctionaris worden gelezen, indien deze is aangesteld.

De Intern Begeleider informeert de (con)rector.

De Intern Begeleider noteert de observaties en bevindingen.

De signalen moeten zo feitelijk mogelijk beschreven worden (bijvoorbeeld: 'Stefan ziet wit, heeft wallen onder de ogen en strakke trekken in zijn gezicht' in plaats van: 'Stefan ziet er slecht uit'. Hier is de regel: trek niet te snel conclusies en ga niet interpreteren).

Eveneens wordt gekeken naar zowel de risico's als de factoren die juist beschermend zijn.

Al voldoet een gezin aan meerdere risicofactoren, dan hoeft dat nog niet te betekenen dat er werkelijk sprake is van kindermishandeling of huiselijk geweld.

De beschermende factoren kunnen het risico juist weer verkleinen. Daar moet je dus ook op letten.

Als hypothesen en veronderstellingen worden vastgelegd, moet dat nadrukkelijk worden vermeld. Maak een vervolgaantekening als een hypothese of veronderstelling later wordt bevestigd of ontkracht.

Bronvermelding is noodzakelijk als er informatie van derden wordt vastgelegd. In deze fase wordt de leerling niet alleen tijdens lessituaties in de groep geobserveerd maar ook in andere speel/leersituaties (komst op school 's ochtends, gym, pauze/buitenspel, het naar huis gaan).

Bij het signaleren van huiselijk geweld of kindermishandeling wordt gebruik gemaakt van een signaleringslijst (zie bijlage).

Resumé:

Registreer de volgende gegevens (gebruik hiervoor het 'Formulier intern overleg bij signalen kindermishandeling):

- Vermeld altijd datum, plaats, situatie en overige aanwezigen.
- Signalen die duidelijk maken welke zorgen je ziet, hoort of ruikt.
- Signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontcrachten.
- Stappen die worden gezet.
- Besluiten die worden genomen.
- Vervolgaantekeningen over het verloop.
- Leg diagnoses alleen vast als ze zijn gesteld door een medewerker die hierin geschoold is.

**Betreffen de signalen huiselijk geweld of kindermishandeling gepleegd door een medewerker, meld de signalen dan bij de vertrouwenscontactpersoon.
In dat geval is dit stappenplan niet van toepassing**

Ter verheldering:

Vermoeden van kindermishandeling / huiselijk geweld in de thuissituatie.	Klachten van ouders over school, vermoeden van zedendelict gepleegd in relatie tot school.
Betrokkenen: Medewerker, intern begeleider, MT, Veilig Thuis, schoolmaatschappelijk werk.	Betrokkenen: Rector Vertrouwenscontactpersoon.
Procedure: volgens de meldcode.	Procedure: de contactpersoon handelt volgens de Klachtenregeling van de Stichting. Er is bij (vermoedens van) een zedendelict altijd meld- en aangifteplicht.
Taak: dit valt onder leerlingenzorg.	Taak: klager(s) met name de ouders informeren/begeleiden m.b.t. de stappen van de klachtenprocedure.
Extern: Veilig Thuis of Bureau Jeugdzorg.	Extern: Politie/justitie.
Karakter: hulpverlening	Karakter: uitspraak, vonnis en maatregelen.

Stap 2: Vraag advies.

Nadat de medewerker samen met de intern begeleider de signalen in kaart heeft gebracht wordt er gekeken of het wenselijk is om een consultatie bij Veilig Thuis aan te vragen. Dit wordt door de intern begeleider in nauw overleg met het MT opgepakt.

Advies vragen bij Veilig Thuis kan ook anoniem worden gedaan.

Noodsituaties

Bij signalen die wijzen op acuut en zodanig ernstig geweld dat de leerling daartegen onmiddellijk moet worden beschermd, wordt meteen advies gevraagd aan Veilig Thuis. Komt men daar, op basis van de signalen, tot het oordeel dat onmiddellijke actie is geboden, dan kan zo nodig in hetzelfde gesprek een melding worden gedaan zodat op korte termijn de noodzakelijke acties in gang kunnen worden gezet. In noodsituaties kan overigens ook contact gezocht worden met de Raad voor de Kinderbescherming of met de crisisdienst van het Bureau Jeugdzorg en/of de politie raadplegen.

Vanaf stap 2 is het raadzaam registratie in de *Verwijsindex Risicjongeren* te overwegen.

Stap 3: Gesprek met de ouder(s) en/of kind.

Belangrijk uitgangspunt:

Er kan alleen een gesprek met ouder(s) en/of kind worden gevoerd als de veiligheid van alle betrokkenen gewaarborgd lijkt te zijn.

Als het mogelijk is om met de ouders in gesprek te gaan is het wenselijk de ouders zoveel mogelijk te betrekken. De kans is groter dat de ouder daardoor meer gemotiveerd is om de situatie te verbeteren en/of hulp te aanvaarden. Door de ouders te informeren en informatie uit te wisselen over de ontwikkeling van het kind kunnen zorgen verduidelijkt, ontkracht of bekrachtigd worden. De ouder zal expliciet worden uitgenodigd tot het geven van zijn/haar mening. Kind gerelateerde onderwerpen in de thuissituatie kunnen ter sprake worden gebracht. Herkent de ouder de situatie? Hoe gedraagt de leerling zich thuis? Hoe reageren de ouders daarop? Hoe gaat het opvoeden thuis? Hoe reageert de leerling hierop? Hoe is de ontwikkeling van de leerling tot nu toe verlopen? Wat vindt de ouder daarvan? Hoe ervaren de ouders de opvoeding en hun rol als ouder?

De rector bepaalt wie de signalen met de ouder(s) en/of kind gaat bespreken. In elk geval zijn er altijd 2 personen bij dit gesprek aanwezig. Het gesprek zal worden opgebouwd volgens onderstaande stappen:

het doel van het gesprek wordt gemeld;

1. er wordt vermeld dat er een schriftelijk verslag wordt gemaakt van het gesprek;
2. daarna worden de waarnemingen die zijn vastgelegd toegelicht;
3. betrokkenen worden uitgenodigd om een reactie te geven;
4. het gesprek wordt samengevat (is de boodschap aangekomen);
5. aangegeven wordt hoe het traject verder zal gaan verlopen;

Als de ouders de zorgen herkennen kan een begin worden gemaakt met het onderzoeken van kansen en oplossingen. Daarnaast kunnen handelingsadviezen worden uitgewisseld voor in de klas en thuis. In deze fase kan ondersteuning worden ingezet (schoolmaatschappelijk werk, Jeugdgezondheidszorg, Veilig Thuis).

Als de ouder tijdens het gesprek alle signalen ontkent en niet de bereidheid toont om mee te werken om tot verbetering te komen zal dit signaal worden meegenomen in de weging (fase 4).

Eveneens als de ouders een gesprek weigeren zal dit signaal worden meegenomen in de weging (stap 4).

Stap 4: Weeg de aard, ernst van en risico op kindermishandeling of huiselijk geweld.

Signalen, adviezen en gesprek(ken) leveren informatie op. In deze fase zal moeten worden ingeschat hoe ernstig de situatie lijkt te zijn. Ook hier dient de situatie zo objectief mogelijk beschreven te worden.

Stap 5: Beslissen: zelf hulp organiseren of melden.

Stap 5a: Hulp organiseren en effecten.

Als op basis van alle informatie (stap 4) de verwachting is dat de leerling en zijn gezin redelijkerwijs voldoende tegen het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling kan worden beschermd dan kunnen de volgende stappen worden gezet.

- bepaald wordt welke hulp gewenst is voor kind, ouders en school.
- vastgelegd wordt wie welke hulp gaat inschakelen en worden vervolggelassen met de ouders gepland.
- medewerker, intern begeleider, directie volgen nauwlettend de effecten van deze hulp.
- procesevaluatie vindt ook plaats in het samengestelde team van medewerker, Intern Begeleider en MT.

Mocht worden vastgesteld dat de effecten van hulpverlening tot onvoldoende verbetering leidt en de zorgen m.b.t. huiselijk geweld en kindermishandeling nog steeds aanwezig zijn zal school alsnog overgaan tot een melding.

Stap 5b: Melden en bespreken met de ouder(s) en /of kind.

Als op basis van alle informatie (stap 4) er twijfels blijven of de verwachting is dat de leerling en zijn gezin onvoldoende tegen het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling kan worden beschermd dan kunnen de volgende stappen worden gezet.

- school meldt(directie in samenspraak met de intern begeleider) het vermoeden bij Veilig Thuis.
- school sluit zoveel mogelijk aan bij feiten en gebeurtenissen en geeft duidelijk aan indien de informatie die gemeld wordt (ook) van anderen afkomstig.

- er zal overleg worden gevoerd hoe de school na de melding bij Veilig Thuis, binnen de grenzen van de gebruikelijke werkzaamheden, zelf nog kan bijdragen om het welzijn van de leerling zoveel als mogelijk te behartigen.

Wenselijk is de melding vooraf met de ouder(s) en/of het kind te bespreken.

1. Uitgelegd wordt waarom school van plan is om een melding te gaan doen en wat het doel daarvan is.
2. Uitgelegd wordt wat instanties zoals Veilig Thuis of Bureau Jeugdzorg kunnen doen voor het kind en het gezin.
3. De leerling en/of ouders wordt uitdrukkelijk om een reactie gevraagd.
4. In geval van bezwaren van de leerling en/of ouders, wordt besproken op welke wijze tegemoet gekomen kan worden aan deze bezwaren.
5. Als school van mening is dat tegemoetkoming aan de geuite bezwaren niet mogelijk of wenselijk is zal dit kenbaar worden gemaakt. Hierbij weegt school de bezwaren dan af tegen de noodzaak (aard en ernst) om de leerling en/of gezinsleden te beschermen tegen de kindermishandeling of het geweld.
6. Het gesprek wordt afgerond met een korte samenvatting van wat er is besproken.
7. Afspraken worden schriftelijk vastgelegd. De ouder(s) krijgen een afschrift.

Het doen van een melding zonder dat dit wordt besproken met de ouder(s) en/of kind, is alleen mogelijk als school van mening is dat:

- de veiligheid van één van de betrokkenen in het geding is.
- als school goede redenen heeft om te veronderstellen dat de ouders het contact met school abrupt zullen verbreken en de leerling de school zal verlaten.

Bijlage 1: Formulier intern overleg bij signalen kindermishandeling.

Beschrijf de gegevens zo zorgvuldig en objectief mogelijk. Kinderen vanaf 12 jaar en ouders van kinderen tot 16 jaar hebben recht op inzage en correctie van gegevens.

Naam kind: _____

Geboortedatum: _____

Deelnemers overleg: _____

A. Analyse van de situatie

Wat zijn de concrete signalen (van kind, ouder(s), omgeving) en wie signaleert dit?

Sinds wanneer worden de signalen opgemerkt? Door wie?

Waardoor is de zorg over deze situatie of het vermoeden van kindermishandeling ontstaan? Bij wie?

Delen anderen deze zorg of dit vermoeden? Zo ja, wie en waardoor?

Zijn er ook signalen van broers of zussen/ Bij wie?

Welke vragen moeten beantwoord worden?

Hoe vaak en wanneer komen de signalen voor? Nemen de signalen toe in intensiteit of aantal?

B. Eerdere acties

Welke acties zijn al ondernomen? Door wie?

Wat is er al met de ouder(s)/het kind besproken? Door wie?

C. Terugkoppeling

Hoe, door wie, aan wie en wanneer worden bevindingen teruggekoppeld en vastgelegd?

D. Verdere beschrijving gevolgde stappen.

Dit formulier is ingevuld door (naam en functie): _____

Datum

Bijlage 2 adressen en informatie

Veilig Thuis – <https://veiligthuis.nl/>

Signalenkaart – <https://signalenkaart.nl/>

Rijksoverheid – <https://www.ikvermoedhuiselijkgeweld.nl/>

Kadera – <https://www.kadera.nl/>